

Sietsche Gerkema

EEN KERSTBOOM VOOR JANNEKE

Het kerstfeest van de tweede klas is afgelopen. De vakantie begint.

„Dag juf, prettige vakantie.”

„Dag Harmen, dag Sietze.”

„Ik stuur u een kaart met nieuwjaar.”

„Dat is fijn, Jantien.”

Wat een drukte, denkt juf. Dat is altijd zo, wanneer de vakantie begint.

Daar komen Gert Jan de Jong en Auke van Dijk aan, de twee vrienden.

„Willen jullie een boodschap voor me doen, jongens?”

„Ja natuurlijk, juf.”

Als alle kinderen naar buiten zijn, haalt de juffrouw een pakje uit haar bureau.

„Willen jullie dit aan Janneke geven? Je komt er toch langs.”

Voorzichtig neemt Gert Jan het pakje aan. Zou het kapot kunnen?

„Er zit een kleurplaat in. En een plak chocola. Dus je mag er niet mee gaan voetballen!”

„We kijken wel uit,” lacht Auke. „Zullen we Janneke de groeten doen?”

„Ja graag. En beterschap vanzelf.”

„Goed juf. Een prettige vakantie!”

„Jullie ook, hoor.”

Lachend kijkt de juf ze na. Het komt wel in orde met dat pakje.

Gert Jan en Auke wonen een heel eind buiten het dorp. Het is wel een half uur lopen. Meestal gaan ze

op de fiets. Maar er ligt nu een dik pak sneeuw, en dan is lopen veel fijner.

Gert Jan houdt het pakje vast. De chocola moet niet breken; dat zou jammer zijn. Na een kwartier zijn ze bij de vaart, waar Janneke woont. Haar vader is sluiswachter en brugwachter tegelijk. 's Zomers is het druk in de vaart. Veel mensen gaan voor hun plezier varen. Wel twintig keer per dag gaat de brug omhoog om boten door te laten. Als de sluis ernaast helemaal vol is, worden de boten geschut.

Gert Jan en Auke kijken er vaak naar, samen met Janneke. Maar nu is er geen boot te bekennen in de vaart. En Janneke is ziek. Ze heeft haar been gebroken. De dokter heeft er gips om gedaan. Janneke kan niet naar school.

Ze vindt het fijn dat de jongens komen. En ze is blij met het pakje van juf. Janneke's moeder schenkt limonade in, en snijdt een dik stuk koek af. Gert Jan en Auke bekijken het gips. Er staan een heleboel namen op.

„Over twee weken mag 't er af,” zegt Janneke. „Ik wou dat 't ging vriezen, dan kunnen we schaatsen.”

„Ik ook,” roept Auke. „Gaan we dan weer met z'n drieën?”

„Natuurlijk,” knikt Janneke.

Gert Jan kijkt de kamer eens rond.

„Hebben jullie geen kerstboom?” vraagt hij verbaasd.

„Nee Gert Jan, dit jaar komt het niet zo goed uit,” antwoordt Janneke's moeder.

„O jammer,” zegt Auke. „Ga je mee, Gert Jan? Moeder weet niet, dat we hier zijn.”

Buiten is het koud. De lucht zit vol donkere wolken. De jongens stappen stevig door. Eerst gaan ze over de brug. Aan de overkant van de vaart slaan ze een breed zandpad in. Rechts van dat pad is een bos.

Links liggen de boerderijen en weilanden.

„Waarom zouden ze bij Janneke geen kerstboom hebben?” vraagt Gert Jan.

„Misschien hebben ze geen geld,” bedenkt Auke. „Ze zijn niet zo rijk bij de sluiswachter. En dat gips zal ook wel duur zijn.”

„In het bos staan kerstbomen genoeg,” roept Gert Jan ineens.

„Zullen wij een kerstboom voor Janneke gaan halen?”

„Dat mag vast niet,” aarzelt Auke.

„We zeggen 't tegen niemand. Dan kunnen ze het ook niet verbieden. Jij zegt dat je bij mij gaat spelen. En ik zeg thuis, dat ik bij jou ga spelen. Goed?”

„Ja, dat doen we. Ik neem de bijl wel mee uit het schuurtje.”

„En ik een stuk touw en mijn slee.”

Gert Jan en Auke wonen niet ver van elkaar, allebei op een boerderij. Tegenover het huis van Gert Jan is een klein pad. Daar lopen een half uurtje later de twee kleine jongens het bos in. Hun slee trekken ze achter zich aan. Ze hebben haast, want 't is nog een heel karwei. Gelukkig weten ze heel goed de weg. Ze spelen hier zo vaak.

Na een poosje slaan ze rechtsaf. Daar weten ze mooie, kleine sparreboompjes te staan.

„Niet zo dicht bij het pad,” zegt Auke. „Anders zien ze het zo.” Met de bijl over zijn schouder dringt hij door de struiken. Gert Jan komt vlak achter hem aan. Ze zoeken een mooi, klein sparretje uit, en beginnen voorzichtig te hakken. Om de beurt doen ze een paar slagen met de scherpe bijl. Het boompje is taai, maar na een poosje valt 't op zijn kant. Gert Jan draagt het naar de slee. Au, wat prikken die takken!

Zo goed mogelijk binden ze het boompje vast. Dan

gaan ze er vandoor. Het wordt zo donker. Dan kun je maar beter op het zandpad zijn. Ze lopen verder over het smalle paadje, slaan nog eens rechtsaf, en komen dan vlak bij Auke's huis weer uit het bos.

Nu komt het leukste nog: ze gaan de boom wegbrengen. Wat zal Janneke opkijken! Opeens staat Auke stil.

„Als Janneke's moeder vraagt hoe we aan die boom komen . . . wat zeggen we dan?”

Daar heeft Gert Jan nog niet aan gedacht. Maar hij weet raad. „We zetten de kerstboom in het klompenhok, en bonzen op de deur. Dan lopen we hard weg.”

„Ja, dat doen we,” zegt Auke. „En later gaan we door 't raam kijken wat er gebeurt.”

Vrolijk lopen ze verder. Uit de donkere wolken boven hen beginnen sneeuwvlokken te vallen. Eerst weinig, maar dan hoe langer hoe meer. Als ze bij de vaart komen, zijn ze helemaal wit.

„Jij lijkt wel een sneeuwman,” lacht Auke.

„Jij ook. En onze kerstboom is al versierd,” zegt Gert Jan.

Niemand ziet, hoe de jongens om het huis lopen. Niemand hoort 't, wanneer ze hun boompje stilletjes in het klompenhok zetten. Dan ineens: bom-bom-bom! slaat Gert Jan zo hard hij kan op de keuken-deur. Op een draf verdwijnen de jongens. Komt er iemand buiten kijken? Nee, gelukkig niet.

Ze sluipen naar het verlichte venster van de woonkamer, en gluren naar binnen. Alleen Janneke is in de kamer. De deur naar de keuken staat open. Ze moeten veel geduld hebben. Eindelijk, Janneke's moeder komt binnen met het boompje in haar handen. Janneke juicht van plezier, de jongens kunnen 't buiten horen. Gelukt! Het is gelukt!

„Wat moeten die twee sneeuwmannen daar bij ons

raam?” klinkt opeens een zware stem. ’t Is Janneke’s vader, de sluiswachter. De jongens schrikken geweldig.

„Ik eh . . . we keken even naar Janneke,” stottert Gert Jan.

„Maar waarom gaan jullie niet naar binnen? Ben je bang dat je smelt?”

„Ja, sneeuwmannen horen in de tuin,” zegt Auke.

„En wat is daar binnen voor bijzonders te zien? Aha, een kerstboom! Hebben jullie die soms gebracht?”

De jongens knikken verlegen. Janneke’s vader lacht zachtjes. „Hmmm, ik zal maar niet vragen, waar die boom vandaan komt. Dus jullie wilden Janneke verrassen.”

Opnieuw knikken de jongens.

„Nou, dan zal ik jullie niet verraden, hoor. Maar nu moet je wel gauw naar huis gaan. Kijk eens hoe ’t sneeuwt! Kom morgen maar eens zien of we de boom mooi versierd hebben. Dag jongens!”

Opgelucht lopen ze de weg naar huis. Janneke’s vader is een aardige man.

Auke’s moeder zet het eten op tafel, en kijkt op de klok. Wat is Auke toch weer laat.

„Waar blijft onze zoon?” vraagt vader, die net binnenkomt.

„Hij is bij Gert Jan de Jong. Zullen we even bellen?”

„Ja goed. Doe jij dat maar,” broemt vader.

Zelf wil hij niet opbellen. Want sinds de zomer heeft hij ruzie met de vader van Gert Jan. Zomaar over een hek tussen twee weilanden. Het was de moeite niet waard. Maar toch kwam er ruzie van. Nu praten de beide vaders niet meer met elkaar. En ze kijken elkaar ook niet meer aan.

Daarom gaat Auke’s moeder naar de telefoon. Vader luistert naar wat ze zegt.

„Zou je Auke naar huis willen sturen? Zeg maar dat 't eten op tafel staat.”

Even is het stil.

„Wát zeg je? Heeft Gert Jan gezegd dat hij hier ging spelen? Ze zijn hier niet geweest! Dan zijn ze nog buiten. O, o, als ze maar niet in 't bos zijn!”

Moeder legt de telefoon neer. Ze kijkt heel verschrikt.

„Ik loop wel even door het bos,” zegt vader. „Maak je maar niet ongerust.”

Hij trekt zijn jas aan en gaat naar buiten. Het is weer gaan sneeuwen. Tegenover de boerderij gaat een pad het bos in. Daar is Auke misschien wel. Hé, kijk eens, het spoor van een slee. Nu weet hij zeker dat de jongens het bos in zijn gegaan. Hij loopt vlug het pad op, vóór het spoor is ondergesneeuwd.

Maar . . . Auke's vader heeft het wél mis. De jongens zijn hier 't bos niet íngegaan; ze zijn er hier uitgekomen. Het kerstboompje hebben ze al bij Janneke gebracht.

Het begint steeds harder te sneeuwen. Auke's vader kan het spoor van de slee bijna niet meer zien. Wacht eens, hier zijn de jongens afgeslagen. Zo vlug hij kan loopt vader Van Dijk over het pad.

Er is nóg iemand op weg gegaan: de vader van Gert Jan de Jong. Hij slaat het andere bospad in, dat tegenover zijn huis begint. En zo lopen de beide vaders elkaar tegemoet. Maar ze weten 't niet.

Auke's vader heeft haast. Hij kijkt niet goed waar hij loopt, en stapt plotseling in een kuil vol sneeuw. Het lijkt of zijn voet dubbel klapt. Bijna valt hij.

„Ai!” roept hij. De pijn vlamt door zijn enkel. Ook dat nog! Heel even probeert hij, of hij op het zere been kan staan. Het lukt niet. Wat moet hij nu beginnen? Wanhopig kijkt hij om zich heen.

Over het bospad komt een man hem tegemoet. Gelukkig, denkt Van Dijk. Maar als hij ziet dat het De

Jong is, betreft zijn gezicht. Ze hebben immers ruzie. Maar de vader van Gert Jan denkt aan geen ruzie. „Heb je de jongens nog niet gezien?” vraagt hij ongerust. Van Dijk schudt z'n hoofd.

„Zouden ze nog dieper het bos in zijn gegaan? Zullen we samen verder zoeken?”

„Dat kan ik niet. Ik heb m'n enkel verstuikt.”

„Dat is niet zo best, man. Dan zal ik jou eerst zien thuis te krijgen.”

Gert Jan's vader schopt onder de sneeuw, tot hij een dikke knuppel vindt.

„Hier,” zegt hij, „neem die in je ene hand. En sla je andere arm om mijn schouder. Dan moet het lukken.”

Langzaam komen de mannen vooruit over het bospad.

„Je bent een goeie buur,” zegt Auke's vader. „Die ruzie moesten we maar vergeten.”

„Dat lijkt me verreweg het beste,” lacht de vader van Gert Jan.

Over het zandpad naderen de jongens met hun slee.

„De bonte heeft vannacht gekalfd,” zegt Auke. „Ga je mee om 't kalfje te zien?”

„Ja, dat is goed.”

Moeder Van Dijk kan haar ogen niet geloven, als ze even later in de stal komt.

„Auke! Gert Jan! Daar zijn jullie! Weet je wel dat vader jullie aan het zoeken is in 't bos?”

„In het bos?” zegt Auke verbaasd. „En wij waren bij Janneke.”

„Bij Janneke,” roept moeder. „Waarom hebben jullie dat niet gezegd? Nu loopt vader voor niks te zoeken. Ik zal gauw je moeder opbellen, Gert Jan. Die is vreselijk ongerust.”

Auke en Gert Jan lopen naar de woonkamer, en

kijken naar het donkere bos aan de overkant. Er komt iets vreemds over het pad hinken. Dat vreemde steekt het zandpad over en loopt het erf op. Ineens ziet Auke wie daar aankomen.

„Moeder!” roept hij. „Daar is vader al. Hij loopt met z'n arm om de buurman heen.”

Even later zit vader Van Dijk in de woonkamer, met z'n pijnlijke been op een bankje. De anderen staan om hen heen.

„De jongens waren bij Janneke van de sluiswachter,” zegt moeder.

„Maar jullie zijn ook in het bos geweest, of heb ik dat mis?” vraagt Auke's vader.

„Eventjes maar,” antwoordt Auke.

„Zo zo. Wat deden jullie in 't bos?”

De jongens krijgen een vuurrode kleur.

„Een kerstboompje halen voor Janneke,” fluistert Gert Jan.

De vaders kijken allebei heel ernstig.

„Je weet best, dat zoiets niet hoort,” zegt Auke's vader.

De jongens knikken verlegen.

„We waren al bang dat jullie in het bos verdwaald waren. Het werd zo donker,” zucht moeder. „Maar gelukkig zijn jullie weer terecht.”

Auke's vader begint te lachen.

„Door die kwajongensstreek kwamen wij in het bos terecht, en is onze ruzie weer voorbij.”

De Jong lacht ook. „Dat hebben we aan die deugnieten te danken.”

„Gelukkig,” zegt moeder.

De jongens halen opgelucht adem. Hun vaders zijn niet echt boos.

„Jullie dachten, dat wij verdwaald waren,” lacht Gert Jan plotseling. „Maar het leek eerder, of jullie zélf verdwaald waren.”

„De jongen heeft gelijk,” zegt moeder. „Jullie waren op de verkeerde weg.”
Vader De Jong knikt.
„Maar nu zijn wij ook weer terecht,” zegt hij vrolijk.